

Inhoud

INLEIDING	9
<i>Onderzoeksrapport of boek?</i>	16
<i>Woord van dank</i>	17
HOOFDSTUK 1 • NOSTALGIE	21
<i>Kleine sociologie van de nostalgie</i>	21
Beknopte geschiedenis van de nostalgie	22
Collectieve nostalgie	24
Nostalgie: een sentiment met vele gezichten	25
<i>Heimatnostalgie</i>	27
<i>Existentiële nostalgie</i>	27
<i>Manifeste nostalgie</i>	28
<i>Latente nostalgie</i>	30
<i>Moderne en laatmoderne nostalgie?</i>	31
Levende en 'dode' volkscultuur	32
CASE 1. HET OPENLUCHTMUSEUM BOKRIJK: TUSSEN RECREATIE	
EN CULTUURPARTICIPATIE	34
<i>Museum?</i>	35
<i>Vlaamse identiteit</i>	37
<i>Ambivalentie</i>	37
<i>Minder fraaie histories</i>	39
<i>Hoofddoek</i>	40
<i>Museumgids</i>	41
<i>Recreatie</i>	43
<i>Recreant versus cultuurparticipant</i>	45
INTERMEZZO: OPENLUCHTMUSEUM BOKRIJK VERSUS	
HUIS VAN ALIJN	48
CASE 2. HET HUIS VAN ALIJN: TERUG NAAR LEVENDE VOLKSCULTUUR?	49
<i>Interactiviteit</i>	51
<i>Volkscultuur in meervoud</i>	54
<i>Esthetisering</i>	54
<i>Conclusie: nostalgie nuanceren en pareren</i>	58
HOOFDSTUK 2 • HET EVENEMENT	63
<i>Het evenement in theorie</i>	65
Erfgoedpresentatie als 'make-believe'	66
Erfgoedpresentatie als wedstrijd	67

Erfgoedpresentatie als ceremonie	68
Erfgoedpresentatie als cognitieve ‘redoing’	70
Erfgoedpresentatie als ‘regrounding’	72
<i>Het georganiseerde evenement: de Erfgoeddag</i>	74
Weerstand	76
Cijfers	79
Een werkelijk evenement?	80
<i>Het georganiseerde evenement: erfgoedinstellingen</i>	81
CASE 3. HET MUSEUM VAN HEDENDAAGSE KUNST ANTWERPEN:	
EEN COLLECTIE ALS EVENEMENT	83
Vervlakking	84
Verrassing of bevestiging	86
Klassiek en/of creatief	89
‘Conceptuelen’	90
De ‘verwonderaar’	92
De ‘evenementialisering’ van de collectie	94
Actuele kunst of cultureel erfgoed?	95
CASE 4. HET IN FLANDERS FIELDS MUSEUM: HET LANDSCHAP	
ALS EVENEMENT	98
Kunst als bemiddelaar	99
Inleving	101
Polyfonie	102
Feitenkennis	104
CASE 5. HET GROENINGEMUSEUM: TUSSEN MONOCHRONIE	
EN EVENEMENT	105
Architectuur als evenement	106
Monochronie	110
Verhaallijnen?	111
Cultuurhistorische context en canon	115
CASE 6. DE KEN UW STAD-KWIS: DE STAD ALS EVENEMENT	119
Selectiviteit	121
Kennisconcurrentie	123
<i>Conclusie: het evenement ‘revised’</i>	126
 HOOFDSTUK 3 • BEHOREN	 131
<i>Behoren in theorie</i>	131
De ‘modernistische’ identiteit	134
Identiteit binnen de postmoderne conditie	135
Identiteit en identificeren	136
Burgerschap	137
Identiteit en burgerschap	139

Burgerschap en behoren	140
Erfgoed en (groeps)identiteit	141
CASE 7. DE KATHEDRAAL VAN ANTWERPEN: TUSSEN GELOOF	
EN TOERISME	143
Sacrale en artistieke waarderegimes	143
Godsdienstrelativisme?	147
Vrijwilligers	149
CASE 8. HET ETNOGRAFISCH MUSEUM: SELECTIVITEIT OM DE	
MULTICULTURALITEIT	150
Een 'klassiek museum'	151
Wetenschap versus educatie	152
Multiculturele representatie	154
Cultuurhiërarchie	156
CASE 9. HET SCHUTTERSILDE SINT-JORIS: EEN 'GEMEINSCHAFT'?	158
Lokaliteit	160
Orthodoxie versus heterodoxie	161
Erfgoed en gemeenschap	163
Conclusie: gecontesteerde identiteiten	165
HOOFDSTUK 4 • PUBLIEK	169
Sociale reproductie	171
Disposities en 'frames': de theorie	173
CASE 10. HET PROVINCIAAL GALLO-ROMEINS MUSEUM:	
OP NAAR EEN PUBLIEKSMUSEUM?	176
Mysterie en monochronie	178
'Expertnetworking'	179
De bezoeker	180
Disposities en 'frames': de empirie	181
Primaire en secundaire socialisatie	184
Monochronie	185
Discursiviteit	185
Reflexiviteit	186
Theatraliteit	188
Conclusie: individuele biografie?	190
BESLUIT • OP NAAR EEN GEDIFFERENTIEERD BELEVINGSREGIEM	193
Wetenschappelijk regiem versus erfgoedregiem	196
Erfgoed als educatie	198
Verleden als metafoor	199
Bibliografie	201